

FOLKETINGET

Europaudvalget

Den økonomiske konsulent

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 26. oktober 2011

Forslag til EU-direktiv om beskatning af finansielle transaktioner

Sammenfatning

I direktivforslaget foreslås det, at skatten på finansielle transaktioner er **0,1 pct.** for aktier og obligationer og **0,01 pct.** for finansielle derivater. Det skulle give et årligt provenu på 57 mia. euro på EU plan. Provenuet tilfalder medlemsstaterne, men Kommissionen foreslår også, at en del går til finansiering af EU's budget.

Forslaget skal i givet fald vedtages med **enstemmighed** (artikel 113 i EU-traktaten).

Forslaget rammer 85 pct. af alle finansielle transaktioner mellem finansielle institutioner, men undtager udtrykkeligt borgerne og det øvrige forretningsliv, samt valuta. Det primære marked, som f.eks. dækker optagelse af obligationslån for borgerne, er således ikke medtaget.

Skatten tilfalder den medlemsstat, hvor den finansielle aktør er **etableret**. Det er således **ikke** stedet for selve transaktionen, der er afgørende for, hvem provenuet tilfalder. Den britiske regering har allerede givet udtryk for, at den er imod forslaget.

1. Indledning

Den seneste globale økonomiske og finansielle krise har givet alvorlige konsekvenser for vores økonomier og de offentlige finanser. Finanssektoren var i væsentlig grad med til at fremkalde den økonomiske krise, mens regeringerne og de europæiske borgere i høj grad har båret omkostningerne, anfører Kommissionen.

På europæisk og internationalt plan er der enighed om, at finanssektoren bør yde et mere rimeligt bidrag i betragtning af omkostningerne forbundet med at håndtere krisen og den aktuelle **underbeskatning** af sektoren (jf. nedenfor). Flere EU-medlemsstater har dog allerede indført forskellige foranstaltninger med hensyn til beskatning inden for den finansielle sektor.

Formålet med dette forslag er at udforme en fælles europæisk tilgang til problemet, som skal være forenelig med det indre marked. Forslaget tjener som supplement til EU's regelværk til sikring af mere sikre finansielle tjenesteydelser bl.a. for derved at hindre en gentagelse af tidligere praksis.

I den forbindelse foreslår Kommissionen, at der vedtages en afgift på finansielle transaktioner, ofte betegnet som en Tobin-skat.

2. Retsgrundlag

Retsgrundlaget for direktivforslaget er **EUF-traktatens artikel 113**¹, der kræver **enstemmighed**. Forslaget tager sigte på at harmonisere lovgivningen vedrørende beskatning af finansielle transaktioner, hvilket er nødvendigt for at sikre et velfungerende indre marked og forhindre konkurrencefordrejninger, skriver Kommissionen.

I den forbindelse kan tilføjes, at den britiske regering i pressen har udtrykt stor modstand mod forslaget.

3. Nærhedsprincippet

Uden en harmonisering af de finansielle afgifter (FT-afgifter) vil der opstå skattearbitrage og potentielt dobbeltbeskatning eller nulbeskatning. Dette

¹ **Artikel 113** lyder således: "Rådet, der træffer afgørelse efter en særlig lovgivningsprocedure, med enstemmighed og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg, vedtager bestemmelser om harmonisering af lovgivningerne vedrørende **omsætningsafgifter, punktafgifter og andre indirekte skatter**, i det omfang en sådan harmonisering er nødvendig for at sikre det indre markeds oprettelse og funktion og undgå konkurrenceforvriddning".

forhindrer ikke blot, at finansielle transaktioner gennemføres på lige vilkår, men påvirker også medlemsstaternes indtægter.

Dette understøttes af empiriske beviser, ifølge Kommissionen. Nationale skatter på finansielle transaktioner har enten hidtil ført til udflytning af aktiviteter (inkl. finansielle institutioner) eller er blevet udformet på sådan en måde, at de kun er blevet pålagt forholdsvis immobile skattebaser, således at nære substitutter ofte er forblevet ubeskattet. En harmonisering af nøglebegreber indenfor den finansielle sektor og en samordning af implementeringen på EU-plan er således en nødvendig forudsætning for en vellykket beskatning af finansielle transaktioner.

En fælles ramme for en FT-afgift i EU er således i overensstemmelse med subsidiaritets- og proportionalitetsprincippet i EU-traktatens artikel 5. Målet for dette forslag kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne selv og kan derfor af hensyn til sikringen af et velfungerende indre marked bedre opfyldes på EU-plan, skriver Kommissionen.

Det kan her tilføjes, at det **bulgarske parlament** allerede nu har meddelt, at det med stor sandsynlighed kommer frem til, at forslaget ikke overholder nærhedsprincippet.

4. Hvordan virker afgiften

Der foreslås en **afgift på 0,1 pct. af finansielle transaktioner** (aktier og obligationer) og **0,01 pct. på finansielle derivater**. Der er mange vurderinger af provenuet fra FT-afgiften, men et af estimaterne lyder på **57 mia. euro** om året. Der regnes kun med en negativ reaktion på den **økonomiske vækst**, svarende til 0,5 pct. af BNP. Provenuet tilfalder medlemsstaterne, men Kommissionen foreslår også, at en del af provenuet går til finansiering af EU's budget.

For at imødegå risikoen for en negativ markedsreaktion og risikoen for en større negativ effekt på væksten, er der i FT-afgiftens udformning desuden indbygget en række foranstaltninger, der tjener til dels at afbøde de økonomiske konsekvenser af afgiften, og dels til at imødegå eventuelle strategier til undgåelse af afgiften samt at mindske risikoen for udflytning:

- FT-afgiften har således et **bredt anvendelsesområde** med hensyn til produkter, transaktioner, typer af handel og finansielle aktører samt transaktioner, der gennemføres inden for **en** finanskoncern. Anvendelsesområdet omfatter således instrumenter, der kan handles på kapitalmarkedet, pengemarkedsinstrumenter (med undtagelse af beta-

lingsinstrumenter), andele eller aktier i investeringsinstitutter og derivataftaler.

Anvendelsesområdet er endvidere **ikke** begrænset til handel på organiserede markeder, f.eks. regulerede markeder eller multilaterale handelsfaciliteter, men dækker også over andre former for handel, inkl. **OTC-handel**.

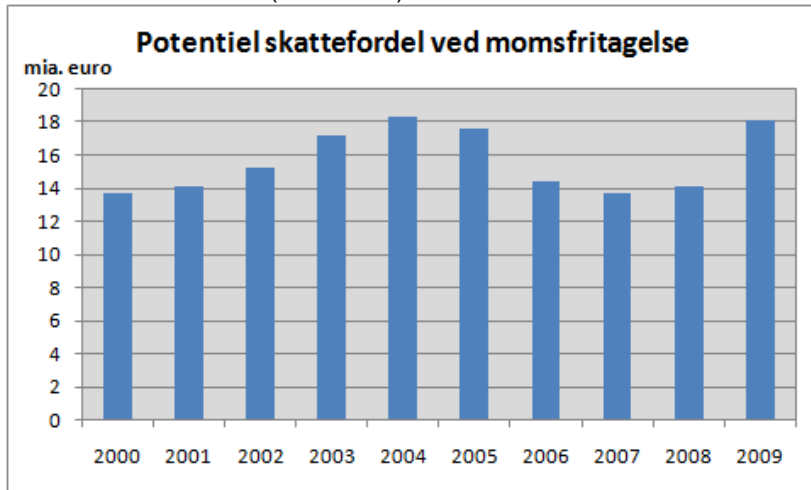
- anvendelse af princippet om etableringssted, **dvs. beskatning i den medlemsstat, hvor de finansielle aktører er etableret, uanset hvor transaktionen gennemføres**. I henhold til direktivet skal beskatningen også ske i EU, når en finansiell institution, der er **etableret** uden for EU, deltager i en finansiell transaktion **med en part i EU**, og når ens af dens filialer i EU er involveret i en finansiell transaktion.
- fastsættelse af afgiftssatserne på et niveau, der **minimerer** de potentielle følger for kapitalomkostninger forbundet med ikke-finansielle investeringer.
- anvendelsesområdet for afgiften omfatter **ikke** transaktioner for primærmarkederne med både værdipapirer (aktier, obligationer) og **valuta**. Udelukkelsen af primærmarkederne er i overensstemmelse med EU's hidtidige praksis. Disse transaktioner er undtaget for ikke at ødelægge staters og virksomheders muligheder for at rejse kapital.
- afskærmning af **private** husholdningers, virksomheders og finansielle institutioners långivning og låntagning og af andre daglige finansielle aktiviteter såsom optagelse af realkreditlån eller betalingstransaktioner.
- anvendelsesområdet for FT-afgiften omfatter ikke finansielle transaktioner med f.eks. **Den Europæiske Centralbank (ECB)** og **nationale centralbanker**, og derved får direktivet ingen indflydelse på de finansielle institutioners refinansieringsmuligheder eller på pengepolitikken.

5. Afslutning

Afslutningsvis kan det nævnes, at Kommissionen i en af sine analyser kommer frem til, at finanskrisen har kostet de enkelte medlemsstater sammenlagt op til 4.600 mia. euro i 2009 i rekapitalisering af de finansielle institutioner og garantier m.v. Det svarer til 39 pct. af BNP for EU-27. De faktiske **omkostninger/udgifter** herved kan opgøres til 2.300 mia. euro i 2008 og 2009.

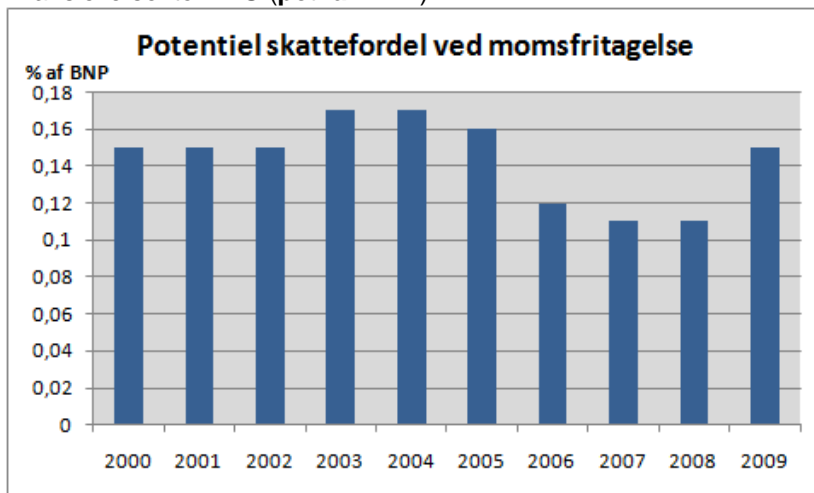
Kommissionen har endvidere anslået, at det faktum, at størstedelen af den finansielle sektor er **fritaget for moms**, giver sektoren en potentiel "skattefordel" på ca. 18 mia. euro (0,15 pct. af BNP) i 2009. For perioden 2000-2009 ser "skattefordelen" således ud (jf. figur 1 og figur 2).

Figur 1. Udviklingen i de potentielle skattefordele (momsfritagelse) for den finansielle sektor i EU (mia. euro).

Kilde: EU-Kommissionen

Figur 2. Udviklingen i de potentielle skattefordele (momsfritagelse) for den finansielle sektor i EU (pct. af BNP).

Kilde: EU-Kommissionen

Med venlig hilsen
Niels Hoffmeyer og Therese Bach